

Жулинская Майя, Смоляр Наталья. Интернет-мемы как единицы информации в киберпространстве. Исследуется проблема мемов как единиц информации в интернет-среде, которые возникли в результате распространения в киберпространстве, а также их влияния на общество. Проанализированы закономерности возникновения интернет-мемов, причины их популярности и особенности функционирования в интернете. Обращается внимание на историю возникновения понятий «мем», «интернет-мем» и «меметика», поданы их определения. Изложены основные подходы относительно толкования термина «мем». Охарактеризованы особенности появления интернет-мема как социального явления в связи с популяризацией компьютерных сетей. Интернет-мемы рассматриваются как разновидности прецедентных феноменов, единицы информации, которые передаются с помощью интернет-коммуникации. Поданы примеры самых популярных интернет-мемов, возникшие в киберпространстве в течение последних лет, и их первоисточники. Установлены типы интернет-мемов и самые распространенные сферы их функционирования, выделены их главные компоненты и природные особенности. Проанализированы основные причины привлекательности и продолжительности интернет-мемов, а также их функции в интернет-среде.

Ключевые слова: мем, интернет-мем, коммуникативная функция, культурная информация, интернет-общение, распространение информации, меметика.

Zhulinska Maya, Smolyar Natalya. Internet-Memes as Information Units in a Cyberspace. The article deals with the problem of memes as units of information in Internet-environment which appeared as a result of distribution in a cyberspace. Regularities of the origin of Internet-memes, reasons of their popularity and peculiarities of functioning in the Internet are analysed in the article. Attention has been devoted to the history of origin of concepts “meme”, “Internet-meme” and “memetics”, their determination is given. Basic approaches in relation to interpretation of the term “meme” are expounded. The features of the appearance of “internet-meme” as the special social phenomenon with the popularization of computer networks are described.

Internet-memes are considered as special kinds of precedent phenomena, units of information transmitted via Internet communication. Examples of the most popular Internet-memes which appeared in a cyberspace during the last years and their original sources are presented. Types of the Internet-memes and the most widespread spheres of their functioning are set, their main components and natural features are underlined. In the article principal reasons of the attractiveness and duration of the Internet-memes, and also their functions, in Internet environment are analysed.

Key words: meme, Internet-meme, communicative function, cultural information, Internet-communication, distribution of information, memetics.

УДК 811.111'255.4:81'23

Сергій Засекін

ДИНАМІКА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ В КОНТЕКСТІ «ГІПОТЕЗИ НОВОТЛУМАЧЕННЯ»

Стаття є спробою перевірити валідність «ретрансляційної гіпотези», запропонованої А. Берманом (1990), на основі паралельного англо-українського корпусу художньої прози. Згідно з гіпотезою, кожен наступний, тобто пізніший текст перекладу має тенденцію більшого наближення до культури оригіналу, ніж перші переклади. Тенденція кваліфікується автором як претендент на перекладацьку універсалію. Головними джерелами аналізу були твори “The Fellowship of the Ring” і “The Hobbit, or, There and Back Again” Дж. Р. Р. Толкіна і їхні перекладні версії у виконанні А. Немірової, А. Веселовського, О. Мокровольського, О. О’Лір. Головними маркерами аналізу на синтаксичному рівні були негативні конструкції, каузальні дискурсивні маркери. Лексичні маркери представлено топонімами й антропонімами, більшою чи меншою мірою «одомашнені» до цільової культури. Одержані попередні результати дослідження загалом доводять валідність гіпотези для проаналізованого англо-українського корпусу художньої прози.

Ключові слова: «гіпотеза новотлумачення», перекладацька універсалія, художній переклад, паралельний корпус.

Постановка наукової проблеми та її значення. Останнім часом перекладознавці дедалі частіше акцентують увагу на характеристиках текстів перекладу, їх спадкоємності поза особистісними характеристиками перекладача та залежно від них. У першу чергу йдеться про

гіпотезу новотлумачення – «ретрансляційну гіпотезу» (Retranslation Hypothesis), запропоновану А. Берманом [5]. Автор обґрунтовує ідею про те, що кожний наступний переклад одного і того ж твору виявляє тенденцію до якісного зрушення в бік культури оригіналу. Так, наприклад, «прем'єрна» іншомовна версія оригінального художнього твору позначена як найбільш «одомашнена» версія, або, в термінах П. Ньюмарка, комунікативний переклад [10]. Причин такої універсальної тенденції може бути декілька. По-перше, зміна ідеологій. Особливо яскраво це виявляється в перекладах класичної (не тільки і стільки художньої) літератури, коли твір змінює «нахил» залежно від політичної ситуації в країні мови-рецептора.

З особливою силою тенденція виявляється в ЗМІ. Прикладом зворотного вищезазначеному явища в перекладі може вважатися спосіб відтворення в період розквіту Радянського Союзу британської організації з прав політв'язнів "Amnesty International". У тогочасних друкованих виданнях країни вона фігурувала як транслітерована (безперекладна) форма. Згодом, ближче до часу розпаду імперії вона вже мала повноцінну форму з експліцитацією: правозахисна організація «Міжнародна амністія».

Ще однією причиною потреби в нових перекладах є той факт, що переклад ніколи не може вважатися «закінченим актом» [5, 3], оскільки продовження комунікації між перекладачем і текстом оригіналу щоразу розкриває в ньому щось нове, знайомить з чимось незвіданим у чужій культурі. А перший переклад претендує на вкорінення на ґрунті цільової культури, відповідно висунуті до нього вимоги з боку цільової аудиторії істотно нижчі [8, 669]. Цю ідею підтримують також перекладознавці О. Паполоскі, К. Коскінен, які вважають першу версію спробою надати доступну для розуміння версію, а кожен новий переклад дає можливість глибше пізнати чужу культуру [9]. Пильніша увага до деталей оригіналу диктується також дедалі вищими темпами інформаційного обміну, коли навіть «дещичка» змісту має свою вагу в лінгвосеміотичному просторі планети.

Говорячи про переклад художнього твору, гіпотеза новотлумачення, вочевидь, вимагає емпіричної перевірки своєї валідності. Відзначимо, що не всі лінгвісти-перекладознавці беззастережно її підтримують. В. Д. Радчук, приміром, упродовж аналізу динаміки перекладу на матеріалі кількох десятків версій перекладу поетичних творів дійшов висновку щодо безпідставності цієї гіпотези [3]. Менш категорична бельгійська дослідниця І. Десмідт, яка, приймаючи гіпотезу загалом (у результаті проведеного аналізу), констатує її слабкий прояв на матеріалі перекладів дитячих казок і деяких класичних творів [8]. У той же час інші перекладознавці на чолі з А. Берманом, навпаки, висловлюються на користь гіпотези, наводячи багато даних, що свідчать про наявність цієї закономірності в кожному наступному перекладі [5; 7].

Очевидно, проблема не окреслена кордонами лінгвістики, виходить за її межі й заслуговує уваги і розгляду, зокрема, з боку психолінгвістики. У цьому зв'язку корпус старих і нових перекладів розглядається нами як динамічна сутність, яка потрапляє до розряду виділених нами в попередніх працях психолінгвістичних емпіричних універсалій художнього перекладу [1; 18].

Об'єкт цього емпіричного дослідження – паралельний англо-український корпус художньої прози загальним обсягом понад 278 тис. слововживань. Український підкорпус містить 173 тис. 200 слововживань. Сюди увійшли два переклади глави «Старий ліс» із книги Дж. Р. Р. Толкіна «Володар перснів: Братство персня», а також два переклади роману того ж автора «Гобіт, або Туди і звідти».

Корпусний підхід, що є вельми актуальним нині в перекладознавчих студіях [4], забезпечив емпіричну базу для нашого психолінгвістичного аналізу прояву динаміки перекладу щодо «ретрансляційної гіпотези». Усі українські переклади є частиною електронного проіндексованого Українського перекладного корпусу (УПК) художньої прози обсягом 6 млн 30 тис. слововживань. Корпус створено нами раніше для вирішення завдань

нашої ширшої теми дослідження універсалій у перекладах художньої прози з англійської мови на українську.

Мета дослідження – обґрунтувати або спростувати «гіпотезу новотлумачення» на матеріалі досліджуваного корпусу. Головне завдання полягає у визначенні способу виконання тексту перекладу – «семантичного» або «комунікативного» [10]. Перший спосіб полягає в максимально точному відтворенні стилю автора вихідного тексту, іноді на шкоду сприйняттю цільового читача. Другий, навпаки, припускає по можливості більш зрозумілу, доступну і «прозору» викладену для читача перекладу версію. Серед комп’ютерних програм використано програми статистичної обробки лінгвальних даних Textanz 2.3, а також програму індексування корпусів DtSearch.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Головними одиницями нашого психолінгвістичного аналізу слугують лексичні та синтаксичні маркери, що сигналізують про обрану перекладачем стратегію.

Тому лексичний блок психолінгвістичного аналізу включає такі маркери:

- ступінь відповідності семантики одиниці цільового тексту вихідної;
- відносна частотність уживання лексичної одиниці носіями мови-рецептора;
- особливості передачі власних назв.

Індикаторами синтаксичного рівня постали такі:

- питома вага негативних конструкцій у тексті оригіналу і текстах перекладу;
- каузальні дискурсивні маркери (конектори).

Зазначені маркери відповідають головному критерію лінгвістичного визначення перекладацької універсалії: мимовільний, неконтрольований свідомістю перекладача характер їх вибору [11] і «процедурність» їхньої семантики [1]. Серед дискурсивних маркерів-експлікаторів каузальних відносин між реченнями в тексті виокремлюємо *because, as, for, since*, яким відповідають одиниці *бо, позаяк, адже, оскільки, через те*. Підставою для вибору саме цієї категорії одиниць-носіїв процедурного значення стало спостереження про більш частотне, порівняно з першоджерелом, маркування перекладачами каузальних відношень у цільових версіях. Ідеться про згадувану лінгвістами експліцитацію як типову перекладацьку універсалію [6; 11].

Типовим прикладом використання заперечної конструкції в мові-рецепторі замість ужитої стверджувальної в тексті оригіналу може слугувати такий:

[1] *So silent was it that the fall of their ponies' hoofs, rustling on dead leaves and occasionally stumbling on hidden roots, seemed to thud in their ears* (Tolkien, 1954).

[1a] *Не чути було нічого, крім шурхоту опалого листя та стукоту, коли поні перечіплялися копитами за коріння, що ховалося під листям, але у мертвій тиші і цей звук лунав у вухах, неначе грім* (Толкін, 2003).

[1б] *Панувала така тиша, що копита коників, які тупали по опалім листі чи зрідка зачіпали коріння, аж відлунювали у вухах* (Толкін, 2006).

Табл. 1 узагальнює дані щодо синтаксичних маркерів динаміки перекладу:

Таблиця 1

Синтаксичні характеристики текстів паралельного англо-українського корпусу художньої прози

№ з/п	Текст	№ заперечних конструкцій	Дискурсивні маркери причини
1	<i>The Smile</i> by R. Bradbury	26	1
1a	переклад А. Євси (1985)	20	0
1б	переклад Я. Веприяка (1994)	28	0
1в	переклад Л. Коломієць (1998)	27	2
2	<i>The Old Forest</i> by J. R. R. Tolkien	69	7
2a	переклад А. Немірової (1985)	83	5

2б	переклад А. Веселовського (2006)	78	6
3	<i>The Hobbit</i> by J. R. R. Tolkien	1265	171
3а	переклад О. Мокровольського (1985)	1783	182
3б	переклад О. О'Лір (2003)	1819	217

Як свідчать дані табл. 1, кожний наступний переклад містить кращі показники балансу стверджувальних і заперечних конструкцій, а також дискурсивних маркерів каузального зв'язку, щодо оригіналу. Лише в перекладах останнього твору помітний зсув у бік збільшення індексів, пояснюваний наявністю загальної перекладацької універсалиї експліцитації.

Одну з ключових ролей у правильному сприйнятті читачем тексту, народженого в умовах іншої лінгвокультурної спільноти, відіграють оніми. У цьому плані в перекладах 1а, 1б, 1в простежувалися незначні девіації в передачі антропонімів і топонімів. Щодо антропонімів перший переклад А. Немірової характеризують відхилення від стандартної моделі передачі. Так, ім'я *Pipin* відтворено як *Пін*, *Fatty* – як *Череванчик*, *Gandalf* – як *Гандальф*, *the Big People* – як *Рослий народ*. На противагу попередньому, пізніший переклад А. Веселовського з дистанцією в два десятириччя містить уже, відповідно, *Піпін*, *Товстун*, *Гендалф*, *Великий народ*, що, вочевидь, ближче до мови оригіналу. Топоніми також зазнали змін: *East Road* – *Східний тракт* – *Східна дорога*; *the Bonfire Glade* – *Попалина* – *Випалена галява*. Відзначимо, що слово *попалина* взагалі відсутнє в Корпусі текстів української мови (КТУМ) [2], будучи авторським неологізмом, хоча й дуже органічним для української. У табл. 2 наведено зведені дані про динаміку перекладу онімів.

Таблиця 2

Динаміка перекладів власних імен

№ з/п	Назва твору	Оригінал	Переклад 1	Переклад 2
1	<i>The Old Forest</i> by J. R. R. Tolkien	1. Pipin 2. Fatty Bolger 3. Fredegar 4. Gandalf 5. the Hedge 6. the East Road 7. the Bonfire Glade 8. Withywindle 9. Crickhollow 10. Old Man Willow	1. Пін 2. Череванчик Бульбер 3. Фредегар 4. Гандальф 5. Переплетіння 6. Східний тракт 7. Попалина 8. Осокорка 9. Струмкова Яруга 10. Старий осокір	1. Піпін 2. Товстун Болджер 3. Фредегар 4. Гендалф 5. Засіка 6. Східна дорога 7. Випалена галява 8. В'юнка Верба 9. Цвіркунова Балка 10. Старий Вербище
2	<i>The Hobbit</i> by J. R. R. Tolkien	1. Bilbo Baggins 2. the Big People 3. the Hill 4. Thorin Oakenshield 5. Gandalf 6. Bag-End 7. The Water 8. Mount Gram 9. Mirkwood 10. Withered Heath	1. Більбо Злоткінс 2. Великий люд 3. Гора 4. Торін Дубоцит 5. Гандальф 6. Золотий куток 7. Водиця 8. Гора Грам 9. Чорний ліс 10. Сухе пустище	1. Більбо Торбин 2. Великий народ 3. Пригірок 4. Торін Дубоцит 5. Гандальф 6. Торбин-Кут 7. Заріччя 8. Грім-гора 9. Морок-ліс 10. Сухі вересовища

Як свідчать дані табл. 2, перший переклад неодмінно виявляє тенденцію адаптації до мови й культури рецептора: та чи та цільова одиниця звучить ніби породжена носієм цієї культури. Разом із тим, звернемо увагу на переклад імені *Gandalf*: *Гандальф* (перша версія обох творів) і *Гендалф/Гандальф* (друга версія обох творів). Наявна в другій версії українська буква -г- точніше відтворює англійське звучання оригінального імені.

Завважимо, що в першому перекладі роману Дж. Р. Р. Толкіна "*The Hobbit or There and Back Again*", О. Мокровольський припустився вільного тлумачення назви: «*Гобіт, або*

Мандрівка за Імлисті гори». Другий, пізніший переклад О. О'Лір виявився максимально близьким до оригінальної назви: «*Гобіт, або Туди і звідти*». Цей самий твір у версії О. Мокровольського відкриває глава «*Несподівані гості*», в О. О'Лір – «*Несподівана гостина*». Знову-таки, пізніший переклад адекватніше відбиває оригінальну назву “*An Unexpected Party*”.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Психолінгвістичний аналіз емпіричного матеріалу показав наявність загальної тенденції «наближення» пізніших перекладів до мови-джерела. «Гіпотеза новотлумачення» в цьому контексті має сильні сторони. На лексичному рівні в кожному наступному перекладі помітний прояв має тенденція трансформації семантики онімів у бік оригінальних, точніше їхнє відтворення в перекладі. У синтаксичному плані вивчення способів передачі процедурної інформації (заперечні конструкції, дискурсивні маркери), яка слабо контрольована свідомістю перекладача, загалом свідчить на користь валідності «гіпотези новотлумачення» на матеріалі вибраного нами англо-українського корпусу художньої прози.

Джерела та література

1. Засекін С. В. Психолінгвістичні універсалії перекладу художнього тексту : монографія / С. В. Засекін. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 275 с.
2. КТУМ: Корпус текстів української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mova.info/corpus.aspx?11=209>
3. Радчук В. Д. Забобон неперекладності (Чи під силу мові Тараса переклад цитат?) / В. Д. Радчук // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. № 9 : Сучасні тенденції розвитку мов. Вип. 1. – 2006. – С. 329–336.
4. Baker M. The role of corpora in investigating the linguistic behaviour of translators / M. Baker // International Journal of Corpus Linguistics. – 1999. – Vol. 4, No 2. – P. 281–298.
5. Berman A. La retraduction comme espace de traduction / A. Berman // Palimpsestes. – 1990. – Vol. 13. – P. 1–7.
6. Bloch I. Sentence splitting as an expression of translationese [Electronic resource] / I. Bloch ; Seminar paper, Bar Ilan University. – Mode of access : http://www.biu.ac.il/hu/stud-pub/tr/tr-pub/bloch-split.htm#_Toc123889309
7. Dastjerdi H. V. Revisiting “Retranslation Hypothesis”: A Comparative Analysis of Stylistic Features in the Persian Retranslations of *Pride and Prejudice* / H. V. Dastjerdi, A. Mohammadi // Open Journal of Modern Linguistics. – 2013. – Vol. 3, No 3. – P. 174–181.
8. Desmidt I. (Re)translation revisited / I. Desmidt // Meta : Translators' Journal. – 2009. – Vol. 54, No 4. – P. 669–683.
9. Koskinen K. Thousand and one translations: Revisiting Retranslation / K. Koskinen, O. Papoloski // Claims, Changes and Challenges / G. Hansen, K. Malmkjaer, & D. Gile (Eds.). – Amsterdam : John Benjamins, 2004. – P. 27–38.
10. Newmark P. Approaches to Translation / P. Newmark. – L. : Prentice Hall, 1988. – 302 p.
11. Olohan, M. Reporting “that” in Translated English: Evidence for Subliminal Processes of Explication? / M. Olohan, M. Baker // Across Languages and Cultures. – 2000. – Vol. 1(2). – P. 141–158.
12. Tolkien J. R. R. The Fellowship of the Ring / J. R. R. Tolkien. – L. : George Allen & Unwin, 1954. – 424 p.
13. Tolkien J. R. R. The Hobbit, or, There and Back Again / J. R. R. Tolkien. – L. : Unwin, 1981. – 285 p.
14. Толкін Дж. Р. Р. Володар Перснів: Хранителі Персня / Дж. Р. Р. Толкін ; пер. з англ. А. Немірової. – X. : Фоліо, 2003. – 432 с.
15. Толкін Дж. Р. Р. Старий ліс : уривок з епопеї «Володар Перснів» / Дж. Р. Р. Толкін ; пер. з англ. А. Веселовського // Всесвіт. – 2006. – № 11–12. – С. 124–135.
16. Толкін Дж. Р. Р. Гобіт, або Мандрівка за Імлисті гори / Дж. Р. Р. Толкін ; пер. з англ. О. Мокровольського. – К. : Веселка, 1985. – 304 с.
17. Толкін Дж. Р. Р. Гобіт, або Туди і звідти / Дж. Р. Р. Толкін ; пер. з англ. О. О'Лір. – Л. : Астролябія, 2012. – 384 с.
18. Zasyekin S. Translation as a psycholinguistic phenomenon / S. Zasyekin // Journal of Psycholinguistic Research. – Vol. 39, No 3. – N. Y. : Springer Verlag, 2010. – P. 225–234.

References

1. Zasiakin, S. V. 2012. *Psykholingvistychni Universalii Perekladu Khudozhnioho Tekstu*. Lutsk: Lesia Ukrainka Volyn National University.
2. Korpus Tekstiv Ukrainskoi Movy [The Corpus of the Ukrainian Language]. <http://www.mova.info/corpus.aspx?11=209>.

3. Radchuk, V. 2006. "Zabobon Neperekkladnosti (Chy pid Sylu Movi Tarasa Pereklad tsytat?)". *Naukovyi Chasopys NPU imeni Mykhaila Drahomanova* 9 (1): 329–336.
4. Baker, M. 1999. "The Role of Corpora in Investigating the Linguistic Behaviour of Translators". *International Journal of Corpus Linguistics* 4(2): 281–298.
5. Berman, A. 1990. "La Retraduction Comme Espace de Traduction". *Palimpsestes* 13: 1–7.
6. Bloch, I. 2005. "Sentence Splitting as an Expression of Translationese". Seminar Paper, Bar Ilan University. Retrieved from: http://www.biu.ac.il/hu/stud-pub/tr/tr-pub/bloch-split.htm#_Toc123889309.
7. Dastjerdi, H. V. and Mohammadi, A. 2013. "Revisiting «Retranslation Hypothesis»: A Comparative Analysis of Stylistic Features in the Persian Retranslations of *Pride and Prejudice*". *Open Journal of Modern Linguistics* 3(3): 174–181.
8. Desmidt, I. 2009. "(Re)translation Revisited". *Meta: Translators' Journal* 54(4): 669–683.
9. Koskinen, K., and Papoloski, O. 2004. "Thousand and One Translations: Revisiting Retranslation". In *Claims, Changes and Challenges*, edited by G. Hansen, K. Malmkjaer, & D. Gile, 27–38. Amsterdam: John Benjamins.
10. Newmark, P. 1988. *Approaches to Translation*. London: Prentice Hall.
11. Olohan, M., and Baker, M. 2000. "Reporting «That» in Translated English: Evidence for Subliminal Processes of Explicitation?" *Across Languages and Cultures* 1(2): 141–158.
12. Tolkien, John Ronald Reuel. 1954. *The Fellowship of the Ring*. London: George Allen & Unwin.
13. Tolkien, John Ronald Reuel. 1981. *The Hobbit, or, There and Back Again*. London: Unwin.
14. Tolkien, John Ronald Reuel. 2003. *Volodar Persniv: Khranyteli Persniv*. Translated by Alina Nemirova. Kharkiv: Folio.
15. Tolkien, John Ronald Reuel. 2006. "Staryi Lis". Translated by Andrii Veselovskyi. *Vsesvit* 11–12: 124–135.
16. Tolkien, John Ronald Reuel. 1985. *Hobit abo Mandrivka za Imlysti Hory*. Translated by Olexandr Mokrovolskyi. Kyiv: Veselka.
17. Tolkien, John Ronald Reuel. 2012. *Hobit abo Tudy i Zvidty*. Translated by Olena O'Lear. Lviv: Astroliabia.
18. Zasyekin, Serhii. 2010. "Translation as a Psycholinguistic Phenomenon". *Journal of Psycholinguistic Research* 39(3): 225–234. New York: Springer Verlag.

Засекин Сергей. Динамика художественного перевода в контексте «гипотезы новотолкования». Статья является попыткой проверить валидность «ретрансляционной гипотезы», предложенной А. Берманом (1990), на основе параллельного англо-украинского корпуса художественной прозы. Согласно гипотезы, каждый последующий, т. е. более поздний текст перевода имеет тенденцию приближения к культуре оригинала, нежели первые переводы. Тенденция рассматривается в качестве претендента на переводческую универсалию. Основными источниками анализа были "The Fellowship of the Ring" и "The Hobbit, or, There and Back Again" Дж. Р. Р. Толкина и их переводные версии в исполнении А. Немировой, А. Веселовского, О. Мокровольского, Е. О'Лир. Главными маркерами анализа на синтаксическом уровне были негативные конструкции, каузальные дискурсивные маркеры. Лексические маркеры представлены топонимами и антропонимами, в большей или меньшей степени «домашненные» к целевой культуре. Полученные предварительные результаты исследования в целом доказывают валидность гипотезы для проанализированного англо-украинского корпуса художественной прозы.

Ключевые слова: «гипотеза новотолкования», переводческая универсалия, художественный перевод, параллельный корпус.

Zasiakin Serhii. Literary Translation Dynamics in the Context of "Retranslation Hypothesis". The present paper outlines an attempt to verify the validity of the "Retranslation Hypothesis" suggested by A. Berman (1990) using parallel English-Ukrainian corpus of translated fiction. According to the hypothesis, each subsequent, i.e. more recent (re)translations tend to be more source culture oriented than first translations. This tendency is viewed as a possible translation universal. The principal sources were "The Fellowship of the Ring" and "The Hobbit, or, There and Back Again" by J. R. R. Tolkien as the source texts, and their Ukrainian target versions produced by A. Nemirova, A. Veselovskyi, O. Mokrovolskyi, O. O'Lear. Among the main markers of the analysis were the number of negative constructions, causal discourse markers on the syntactic level. The use of these discourse markers by the translator revealed a phenomenon known as 'explicitation'. The lexical markers were represented by toponyms and anthroponyms being more or less "domesticated" to the target cultural background. The obtained results of the study show the hypothesis clearly has a general value for the selected English-Ukrainian parallel corpus of fiction.

Key words: "Retranslation Hypothesis", translation universal, translation of fiction, parallel corpus.